

Pressmeddelande

Stockholm, 2012-06-04

Transparency International Sverige: "Korruption inom kommuner och landsting"

Avslöjanden om vårdbolag, nationalarenor och tvivelaktiga upphandlingar har på senare tid ofta debatterats i medierna. Korruptionsrisker i kommuner och landsting har på det sättet allt mer kommit i centrum i samhällsdebatten.

Transparency International Sverige (TI Sverige) diskuterar i en rapport dessa risker och lämnar rekommendationer för vidare åtgärder.

Tecken tyder på ett generellt systemfel när det gäller kontroll och ansvarsutkrävande inom den kommunala sektorn. Vidare finns det brister i den kommunala revisionen. I vissa fall kan det förklaras med otillräckliga resurser, men i andra fall beror det helt enkelt på ointresse eller partiloyalitet. TI Sverige föreslår att ansvaret för kommunal revision läggs på ett organ som är fristående från kommunen.

Självstyrelsen öppnar upp för maktmissbruk

Den kommunala självstyrelsen, som ger stor frihet åt kommunerna och dess ledning, medför risker för maktmissbruk. TI Sverige anser att den kommunala självstyrelsen bör reformeras så att den blir bättre anpassad till dagens samhälle och efterlyser särskilt förbättrade förutsättningar för kontroll och ansvarsutkrävande. Det kan dessutom förefalla självklart att kommuner och landsting inte ska kunna låta bli att följa domstolsavgöranden utan någon form av sanktion. Men så är det inte. Riksdagen och regeringen bör därför tydligt markera att domstolstrots inte är acceptabelt och införa ett system med kännbara sanktioner.

Offentlighetsprincipen bör följa skattemedlen

Lagstiftaren bör ställa tydliga krav på transparens i all kommunal verksamhet, även den som utförs av privatägda bolag. Lagen bör ändras så att offentlighetsprincipen blir tillämplig på t.ex. vårdföretag som finansieras med skattemedel.

Offentlig upphandling – ett riskområde

Även om lagstiftningen runt offentlig upphandling är både komplicerad och impopulär, är den viktig bl.a. för att komma åt oegentligheter. Det är alltså angeläget att den tillämpas riktigt, till gagn för alla medborgare.

Rapporten aktualiserar även behovet av utökat meddelarskydd och förstärkt lagskydd för s.k. whistleblowers (läs även: Whistleblowing: Förutsättningar och skydd för dem som slår larm om korruption och andra oegentligheter" www.transparency-se.org, april 2012).

För en digital version av rapporten, inklusive en komplett lista på rekommendationer: www.transparency-se.org.

Kontaktinformation

Anna-Karin Lundin, Transparency International Sverige,
e-post: anna-karin.lundin@ownit.nu,
telefon: 070 -176 43 84